

Oversigt

over

det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs

Forhandlinger

fra Mai 1819 til Mai 1820.

Af

Professor *H. C. Ørsted.*

Ridder af Dannebrogen, Selskabets Secretair.

I det Tidsløb som nærværende Oversigt omfatter, har det kongelige Videnskabernes Selskab tabt sit værdige Medlem Hr. Etatsraad og Ridder *Wolf*, Professor i Mathematiken ved Kjöbenhavns Universitet.

Til indenlandske Medlemmer af den physiske Classe ere optagne:

Hr. Etatsraad *Brandis*, Ridder af Dannebrogen.

— Professor *Saxtorph*, Ridder af Dannebrogen.

— Professor *Jacobsen*.

Til udenlandske Medlemmer af samme Classe har det optaget:

Hr. Professor *Theodor Montecelli*, Secretair for Videnskabernes Selskab i Neapel.

— Professor *Meckel* i Halle.

— *Lewrence*, Chirurg ved Bartholomei Hospital i London.

I den mathematiske Classe:

Hr. General *Mudge*, som Döden kort efter berövede Videnskaberne.

— *Thomas Young*, Secretair ved det kongelige Videnskabernes Selskab i London.

— *Pond*, Directeur for Observatoriet i Grenvich.

— Hofraad *Hausmann*, Professor i Göttingen.

— Hofraad *Stromeyer*, ligeledes Professor i Göttingen.

Ved Döden har det tabt et af sine berömteste udenlandske Medlemmer:

Sir *Joseph Bancks*, Præsident for det kongelige Videnskabernes Selskab i London.

Den mathematiske Classes Arbeider:

Hr. Admiral *Löwenörn*, Commandeur af Dannebrogen og Medlem af flere Ridderordener, der allerede oftere har meddeelt Selskabet flere Iagttagelser over Magnetnaalens Brug til Skibs, og de Forsigtighedsregler man heri maa anvende, har forelagt det sine Bemærkninger og Indvendninger i Anledning af de af *Capitain Ross* bekjendtgjorte magnetiske Iagttagelser i de nordlige Polaregne. Forfatteren har herved benyttet sin lange Erfaring til at vise hvor mange Betæneligheder man maa have ved Anvendelsen af de magnetiske Iagttagelser, der ere gjorte til Skibs.

Samme Medlem har ogsaa meddeelt Selskabet adskillige indhentede Efterretninger angaaende *Scaramellas* Forsøg til at isolere Magnetnaalen. Vel talte allerede saavel Theorien, som her anstillede Forsøg, hvorom vi i et foregaaende Aar have aflagt Beretning, der-

imod; men i en Sag af et saa dybt skjult Væsen, som Magnetismen, kunde let Noget opdages, der ikke lod sig vente efter vore Theorier: og ved Gjentagelsen af Forsög, hvorom man ikkun har ufuldstændige Efterretninger, kunde let en nödvendig Betingelse for det lovede Udfald være bleven ubekjendt. Ved de af Hr. Admiralen indhentede Efterretninger, hvortil hörte et Manuskript fra *Scaramella* selv, som Hs. Exc. Hr. Geheime-Conferentsraad *Schubart* havde forskaffet ham, sattes han i Stand til at vise, hvor ufuldkomne de af *Scaramella* brugte Instrumenter ere, og hvor utilfredstillende enhver Sagkyndig maa finde hans Forsög.

Professor *Degen* har forelagt Selskabet en analytisk Afhandling. Formerne $(a + b \cdot \cos x)^n$ og $\frac{1}{(a + b \cos x)^n}$ synes, om de end ikke ere det, simplere end fölgende, hvis förste Leed ere transcendent: nemlig $(a \sin x + b \cos x)^n$ og $\frac{1}{(a \sin x + b \cos x)^n}$. Man pleier at udvikle hine, som flere analytisk trigonometriske Former i Rækker, som gaae frem efter $\sin x$, $\sin 2x$, $\sin 3x \dots \cos x$, $\cos 2x$, $\cos 3x \dots$ og Vidtlöftigheden af de Reductioner, som især den brudne Form kræver, er bekjendt nok. Ogsaa de tvende sidst nævnte vilde medføre en heel vidtlöftig Behandling, og Loven, som forbinder de efter Potensnavnerne forskjellige Udtryk til et Heelt, skulde være vanskelig nok at fatte, hvis Forfatteren ikke ved Hjelp af de imaginaire-exponentielle Former havde opdaget et ganske almindeligt Leed, hvorved da Vanskelighederne ere overvundne. Forf. tilföier fire Integrationer af Differentialer, hvis Nævner

Formen $(a \sin x + b \cos x)^n$ er, og hvortil mange flere, med andre Tællere kunne henføres.

At for Punkterne paa en given Ellipsoides Overflade: $A^I A^{II} A^{III} A^{IV} A^V \dots$
 de korteste Linier, der paa Overfladen kunne drages mellem tvende paa hinanden følgende Punkter: $\Sigma^I \Sigma^{II} \Sigma^{III} \Sigma^{IV} \dots$
 og disses Azimuther resp. til de nævnte Punktets Meridianer: $\alpha^I \alpha^{II} \alpha^{III} \alpha^{IV} \dots$
 ere tilligemed Beliggenheden af A^I givne, og Bestemmelsen for et hvist Punkt, f. E. A^V heraf søges, er en ved geodætiske Opmaalinger forekommende Opgave. Opløsningen erholdes umiddelbar ved den Sphæroidiske Trigonometrie, idet man successiv bestemmer $A^{II} A^{III} A^{IV} A^V$. Men hverken gjør denne Fremgangsmåde Loven indlysende for den søgte Bestemmelses Afhængighed af de givne, ei heller leder den til en let Regning, som med faa Decimaler kunde udføres. Dette dobbelte Savn har Prof. Thune bestræbt sig for at afhjælpe i en Afhandling, hvis Hoved-Udtryk ere følgende:

Betegner man Tallet 206264,8 med ϵ
 den halve Jordaxe . . . b
 Jordens Excentricitet . e
 Breden for A^I ϕ^I

og danner

$$\text{tang } f^I = \text{tang } \varphi^I \sqrt{1 - e^2}$$

$$l^I = \frac{\Sigma^I}{b} \left\{ 1 - e^2 \sin f^I \left[\frac{\sin f^I}{2} + \cos f^I \left(\frac{\Sigma^I \cos \alpha^I}{2b} \right) \right] \right\}$$

$$l^{II} = \frac{\Sigma^{II}}{b} \left\{ 1 - e^2 \sin f^I \left[\frac{\sin f^I}{2} + \cos f^I \left(l^I \cos \alpha^I + \frac{\Sigma^{II} \cos \alpha^{II}}{2b} \right) \right] \right\}$$

$$l^{III} = \frac{\Sigma^{III}}{b} \left\{ 1 - e^2 \sin f^I \left[\frac{\sin f^I}{2} + \cos f^I \left(l^I \cos \alpha^I + l^{II} \cos \alpha^{II} + \frac{\Sigma^{III} \cos \alpha^{III}}{2b} \right) \right] \right\}$$

$$l^{IV} = \frac{\Sigma^{IV}}{b} \left\{ 1 - e^2 \sin f^I \left[\frac{\sin f^I}{2} + \cos f^I \left(l^I \cos \alpha^I + l^{II} \cos \alpha^{II} + l^{III} \cos \alpha^{III} + \frac{\Sigma^{IV} \cos \alpha^{IV}}{2b} \right) \right] \right\}$$

saa erholder man deels

$$\frac{f^V - f^I}{c} = \frac{l^I \cos \alpha^I}{l^{II} \cos \alpha^{II}} - \frac{\text{tang } f^I}{2} \left\{ \begin{array}{l} l^{I^2} \sin \alpha^{I^2} \\ l^{II^2} \sin \alpha^{II^2} \\ l^{III^2} \sin \alpha^{III^2} \\ l^{IV^2} \sin \alpha^{IV^2} \end{array} \right\} + \frac{1}{3} \left\{ \begin{array}{l} l^I \cos \alpha^I l^{I^2} \sin \alpha^{I^2} \\ l^{II} \cos \alpha^{II} l^{II^2} \sin \alpha^{II^2} \\ l^{III} \cos \alpha^{III} l^{III^2} \sin \alpha^{III^2} \\ l^{IV} \cos \alpha^{IV} l^{IV^2} \sin \alpha^{IV^2} \end{array} \right\}$$

$$- \frac{1}{2 \cos f^I} \left\{ \begin{array}{l} \left[\begin{array}{l} l^I \cos \alpha^I \\ l^{II} \cos \alpha^{II} \\ l^{III} \cos \alpha^{III} \\ l^{IV} \cos \alpha^{IV} \end{array} \right] \cdot \left[\begin{array}{l} l^{I^2} \sin \alpha^{I^2} \\ l^{II^2} \sin \alpha^{II^2} \\ l^{III^2} \sin \alpha^{III^2} \\ l^{IV^2} \sin \alpha^{IV^2} \end{array} \right] \\ - \left(\begin{array}{l} l^{I^2} \sin \alpha^{I^2} \\ l^{II^2} \sin \alpha^{II^2} \\ l^{III^2} \sin \alpha^{III^2} \end{array} \right) l^{II} \cos \alpha^{II} \\ - \left(\begin{array}{l} l^{I^2} \sin \alpha^{I^2} \\ l^{II^2} \sin \alpha^{II^2} \end{array} \right) l^{IV} \cos \alpha^{IV} \end{array} \right\}$$

og

$$\text{tang } \varphi^V = \frac{\text{tang } f^V}{\sqrt{1 - e^2}}$$

hvordet φ^V som skal betegne *Breden* for A^V findes.

$$i d^{IV} = \frac{e}{\cos f^I}$$

$$+ \text{tang } f^I$$

$$\left. \begin{aligned} & \left(i^I \cos \alpha^I \right) i^I \sin \alpha^I \\ & \left(i^{II} \cos \alpha^{II} \right) i^{II} \sin \alpha^{II} \\ & \left(i^{III} \cos \alpha^{III} \right) i^{III} \sin \alpha^{III} \\ & \left(i^{IV} \cos \alpha^{IV} \right) i^{IV} \sin \alpha^{IV} \end{aligned} \right\}$$

$$+ \text{tang } f^{I^2}$$

$$\frac{\text{tang } f^{I^2}}{2}$$

$$\left. \begin{aligned} & \left(i^I \cos \alpha^I \right)^2 i^I \sin \alpha^I \\ & \left(i^{II} \cos \alpha^{II} \right)^2 i^{II} \sin \alpha^{II} \\ & \left(i^{III} \cos \alpha^{III} \right)^2 i^{III} \sin \alpha^{III} \\ & \left(i^{IV} \cos \alpha^{IV} \right)^2 i^{IV} \sin \alpha^{IV} \end{aligned} \right\}$$

$$\left. \begin{aligned} & \left(i^{I^2} \sin \alpha^{I^2} \right) i^{II} \sin \alpha^I \\ & \left(i^{II^2} \sin \alpha^{II^2} \right) i^{III} \sin \alpha^{II} \\ & \left(i^{III^2} \sin \alpha^{III^2} \right) i^{IV} \sin \alpha^{III} \\ & \left(i^{IV^2} \sin \alpha^{IV^2} \right) i^{IV} \sin \alpha^{IV} \end{aligned} \right\}$$

$$+ \left(\frac{I}{2} + \text{tang } f^{I^2} \right)$$

$$- \frac{1}{2}$$

$$\left. \begin{aligned} & \left(i^I \cos \alpha^I \right)^2 i^{III} \sin \alpha^{III} \\ & \left(i^{II} \cos \alpha^{II} \right)^2 i^{III} \sin \alpha^{III} \\ & \left(i^{III} \cos \alpha^{III} \right)^2 i^{IV} \sin \alpha^{IV} \\ & \left(i^{IV} \cos \alpha^{IV} \right)^2 i^{IV} \sin \alpha^{IV} \end{aligned} \right\}$$

$$\left. \begin{aligned} & \left(i^I \frac{\sin \alpha^{I^2}}{\cos f^{I^2}} \right) i^{II} \sin \alpha^I \\ & \left(i^{II} \frac{\sin \alpha^{II^2}}{\cos f^{II^2}} \right) i^{III} \sin \alpha^{II} \\ & \left(i^{III} \frac{\sin \alpha^{III^2}}{\cos f^{III^2}} \right) i^{IV} \sin \alpha^{III} \\ & \left(i^{IV} \frac{\sin \alpha^{IV^2}}{\cos f^{IV^2}} \right) i^{IV} \sin \alpha^{IV} \end{aligned} \right\}$$

og

$${}_1\omega^{IV} = {}_1d^{IV} - \frac{ee^2 \cos f^I}{2} \left\{ \begin{array}{l} l^I \sin \alpha^I \\ l^{II} \sin \alpha^{II} - \operatorname{tang} f^I \\ l^{III} \sin \alpha^{III} - \operatorname{tang} f^I \left(\begin{array}{l} l^I \cos \alpha^I \\ l^{II} \cos \alpha^{II} \end{array} \right) \\ l^{IV} \sin \alpha^{IV} - \operatorname{tang} f^I \left(\begin{array}{l} l^I \cos \alpha^I \\ l^{II} \cos \alpha^{II} \\ l^{III} \cos \alpha^{III} \end{array} \right) \end{array} \right\} l^{III} \sin \alpha^{III} \left. \begin{array}{l} l^{II} \sin \alpha^{II} \\ l^{IV} \sin \alpha^{IV} \end{array} \right\}$$

ved hvilken Formel ${}_1\omega^{IV}$ som *Længde-Forskjellen* for A^V og A^I findes.

Hvis man tillige vilde vide den korteste Linie paa Jord-Ellipsoidens Overflade mellem A^V og A^I samt dennes Azimuth med Hensyn paa Meridianen for A^I og disse betegnes med ${}_1\Sigma^{IV}$ og ${}_1\alpha^{IV}$ saa er

$$\operatorname{tang} {}_1\alpha^{IV} = \frac{\sin {}_1d^{IV}}{\operatorname{tang} f^V \cos f^I - \sin f^I \cos {}_1d^{IV}}$$

$$\sin {}_1l^{IV} = \frac{\sin {}_1d^{IV} \cos f^V}{\sin {}_1\alpha^{IV}}$$

$${}_1\Sigma^{IV} = \frac{b_1 l^{IV}}{c} \left\{ 1 + \frac{e^2 \sin f^{I^2}}{2} \left[1 + \cot f^I \left(\begin{array}{l} l^I \cos \alpha^I \\ l^{II} \cos \alpha^{II} \\ l^{III} \cos \alpha^{III} \\ l^{IV} \cos \alpha^{IV} \end{array} \right) \right] \right\}$$

For Kortheds Skyld er hidindtil blot bleven talt om Bestemmelsen af A^V , men Loven er i de ovennævnte Rækker saa simpel, at det vil være aabenbart, hvorledes disse kunne udvides til Bestemmelsen af et hvilket som helst Punkt $A^{(m)}$.

Idet Forfatteren har afledet disse Rækker af Udtryk, der forekomme i hans *Tentamen circa Trigonometriam Sphæroidicam*, pag. 28-30, har han ved Udviklingen blot bortkastet de Led, som overstige tredie Dimension, d. e. som indeholdt flere end tre Factorer af Størrelserne $e^2 l' l'' l''' l^{IV} \dots$. Da nu de geodætiske Afstande $\Sigma^I \Sigma^{II} \Sigma^{III} \Sigma^{IV} \dots$ sædvanlig ere under 8 geog. Mile, og det Punkt, som skal bestemmes, vel ingensinde er mere end 100 Mile bortfjernet fra det givne, saa kan man ei allene ansee samme Rækker som tilstrækkelig nøiagtige i ethvert ved geodætiske Operationer mödende Tilfælde, og desuden ved Calculen berjene sig blot af de mindre Tavler, men man tør tillige forvente, at Beregningen af de i tredie Dimension forekommende Led, (som höist ubetydelige), meget ofte vil være aldeles overflödig.

Til Slutning erindrer Forfatteren med Taknemmelighed, at han af sin elskede Lærer, den berönte *Bessel*, er för flere Aar siden bleven gjort opmærksom paa denne Opgave, og at han af vor Prof. Ridder *Schumacher* har erholdt de fornödne Data til en numerisk Calcul, ved hvilken han deels har prøvet sine Formuler, deels funden den beundringsværdige Nöiagtighed i de Schumacherske geodætiske Bestemmelser, at de höist forskjellige Triangel-Rækker, der een Gang over Bungsberg, en anden Gang over Hohenhorst, ere dragne mellem Hamburg og Lysabbel, give dette sidste Sted en indtil Hundrede - Dele af Secunden overensstemmende Længde og Brede.

Physisk Classe.

Hans Høiærværdighed Hr. Biskop *Fabricius* har forelagt Selskabet en Fortsættelse af sine zoologiske Bidrag. Det første af de for denne Gang meddeelt Bidrag er det trettende i denne Række. Han meddeler deri Beskrivelsen over 22 Arter af *Planaria*, der næsten alle ere nye. Ikkun nogle faae af disse Arter have för været kjendte; men trængte dog til yderligere Beskrivelse og Afbildning. De Afbildninger hvormed Forf. ledsager sine Beskrivelser fremstille ofte Gjenstandene meget forstørrede; hvor det lod sig gjøre, gives den baade i naturlig og forøget Størrelse. Ligeledes vises disse smaa Dyr ofte baade i udstrakt og sammentrukken Stilling, saa at Beskrivelserne derved vorder saa meget mere lærerig. Det 14de Bidrag indeholder Beskrivelsen over tvende lidet bekjendte Iglearter. Den første er *Hirudo lineata*, vel kjendt af *Müller*, men endnu ei afbildet. Den anden kalder Forf. *Hirudo arcuata*, og holder den for nye. Begge disse Arter ere afbildede i naturlig Størrelse, men derhos den forreste Ende af Dyret viist forstørret. 15de Bidrag. Nogle lidet bekjendte Söstjerner, nærmere bestemt. Her meddeles Beskrivelse over 3 Arter, som *Müller* vel har kjendt, men ikke afbildet. Her haves nu af hver en Afbildning i naturlig Størrelse, og een som forestiller en Deel af Overfladen forstørret. Navnene paa de beskrevne Arter ere *Asterias sanguinolenta*, *A. pertusa*, *A. perforata*. 16de Bidrag giver nærmere Oplysning om nogle Linneiske Conchyliearter, som de senere Skribenter ei have turdet vedkjende sig. Den første *Turbo annulatus* har *Linnée* i sit *Systema naturæ* anfört, som det synes efter *Gualtieri*, men med det Mærke som tilkjendegav, at han ei selv

havde seet den. Forf. gjenkjender nu denne Art i en liden Skruesnegl, hvoraf han har faaet Stykker fra en herværende Samling. En vedlagt Seddel viiste at den var fra Italien. Ved en Sammenligning mellem *Gualtieris* Text og Afbildning berigtiger Forf. *Linnæus* Beskrivelse. Den anden *Terebra minuta*; Forf. viser at denne lille nordiske Boersnegl maa udgjøre en egen Art. Den tredie Art er *Turbo unguinus*, hvis Beskrivelse Forf. ligeledes berigtiger. Den 4de og 5te Art er *Voluta miliaria* og *Voluta monilis*. De Tvivl, som kunde finde Sted angaaende disse to Arter, oplyser Forf. blandt andet ved en Sammenligning mellem Exemplarer, han besidder af begge. Han sammenligner ogsaa *Voluta miliaria* med *Gmelins Voluta exilis*, og viser, at denne er meget lidet forskjellig fra hiin, uden i Størrelse og Farve.

Professor og Ridder *Hornemann* har forelagt Selskabet første Afdeling af sine Bemærkninger over Forskjelligheden af Vegetationen i de danske Provindser.

Efterat at have betragtet de forskjellige Veje som Botanikerne fulgte for at undersøge Planterne, og efterat have viist at den synoptiske Methodes Forsvarere lige saa ofte have feilet i at nedsætte den heuristiske, som dennes Yndere i at forsømme hiin, viser Forfatteren de forskjellige Forhold, hvori Planterne fremstilles ved Hjelp af det synoptiske System, og de mangehaande Anskuelser af Planteriger som det har givet Anledning til. I Henseende til Planternes Mængde, som ere fundne, og i Henseende til deres Bestemmelse efter den heuristiske Methode, troer Forf. at de danske Botanikere have udrettet meget, men tilstaaer derimod at intet er gjort i Henseende til Be-

tragtningen af de naturlige Familiers Forekomst her i Sammenligning med andre Landes, ligesom heller intet med Hensyn til Virkningen af de klimatiske Forhold. I denne Anledning, gives en kort Oversigt af Vegetationens Forskjellighed paa de danske Öer: Bornholm, Sielland, Möen, Falster, Laaland, Fyen, som og i Jylland, med Hensyn til hvorvidt man her kan spore Invirkningen af de klimatiske Forhold, af det vestlige og östlige Fastland og af Jordbundens Forskjellighed. Resultaterne af disse Undersögelser ere:

1. At Sielland besidder den störste Mængde af phanerogame Planter, hvilket nok er en Fölge af dens gode Jordbund og af det östlige Fastlands Indvirkning; hvorved man tillige maae lægge Mærke til at Sielland er meest undersögt af alle de danske Provindser. Af de der samlede Planter ere omtrent 50 som ikke ere fundne i de övrige Provindser.
2. At Jylland kommer denne nærmest i Henseende til Antallet af de phanerogame Planter, at man sporer i dens nordlige Deel, nogen Overeenstemmelse med de mere nordlige Regioners Vegetation og derimod i dens sydlige med Hertugdömmenes. Den har 35 af de fuldkomnere Planter, som ikke ere fundne i de övrige Provindser.
3. At Fyen synes at have mere Overeenstemmelse med den siellandske end med den jyllandske Flor. At kun 12 phanerogame Planter ere egne for den.
4. At Laaland og Falster have en Vegetation, som röber deres lave Beliggenhed, men at de kun have 10 særegne phanerogame Planter.

5. At Møen, uagtet den er den mindste af de sammenlignede Provindser, har en betydelig Rigdom paa Planter, som en Følge af dens Rigdom paa Kalkgrund, og at den i Henseende til egne Arter kan sættes ved Siden af Laaland og Falster.
6. At Bornholm skylder sine høiere og forskjellige Biergformationer det egne ved dens Vegetation, at man paa denne, kun lidet i botanisk Henseende undersøgte Öe, finder flere Planter som ere egne for den end i Laaland, og at den i Henseende til nogle af de lavere Vegetationer overgaaer de övrige Öer.

I den 2den Afdeeliug af denne Afhandling vil Forfatteren paa samme Maade betragte Vegetationen i Hertugdømmene, og da tillige levere en sammenlignende Udsigt over de naturlige Familiers Forekomst i alle disse Provindser, Tabeller over Forskjellen af Temperaturen samt et vegetabilisk Kort.

Professor og Ridder *Örsted* har forelæst Selskabet en Afhandling om Haarrörene. Dens Hensigt var blot at fremstille Haarrösvirkningens Theorie i sin letteste og for Naturlæren meest passende Form. Efter at *Newton* allerede havde lagt den rette Grund til denne Theorie, ved at bygge den paa en Tiltrækning, der ikkun virker i uendeligt smaa Afstande, havde de fleste Physikere, som senere bearbejdede denne Gjenstand, afvejet fra det Rette, ved at tillægge den her foregaaende Tiltrækning en Virkning i en mærkelig Afstand. Denne Feil uagtet, gjorde dog Theorien Rede for de fleste Haarrösvirkninger. *De la Place* indsatte endeligen igjen den Newtonske Grundlære i dens Rettigheder, og gav Haarrörenes Theorie en Fuldendthed, der er hans store Navn værdig. Han udvikle deres The-

orie paa to forskjellige Maader. I Følge den ene afledes alle Forholdene af Vædskens Overflades ved Tiltrækningerne bestemte Figur: efter den anden derimod afledes de af en umiddelbar Betragtning over Størrelsen af de tiltrækkende Flader og de tiltrukne Masser. Denne sidste Udvikling, som den lettere har *de la Place* ikke saaledes udført i alle dens Dele, hvilket har givet adskillige Physiker Anledning til enten ganske at foretrække den første, eller dog at benytte begge Udviklingsmaaderne i samme Foredrag. Da den sidste Udviklingsmaade, som bestandigen holder Öiet fæstet paa de virkende Kræfter, bedst passer til Naturlærens Foredrag, saa har Forf. søgt at udføre denne. Det Nærmere heraf vilde det være for vidtløftigt her at meddele, da det gaar ud paa at give en Række af Forklaringer, udviklede af allerede bekjendte Grunde.

Samme har meddeelt Selskabet Efterretning om et nyt Æsk (Alkali), som han har opdaget i Peberen. Dette Æsk faaes ved at udtrække af Peberen med Viinaand alt det derved Opløselige, sætte Saltsyre til, som med dette Æsk danner et i Vand noget opløseligt Salt, og derpaa bundfælde Harpiken med Vand. Efter at dette Salt er behørigt rensed og opløst i Vand, bundfældes Æsket med Ammoniak. Dette Æsk har hele Peberens Skarphed, er opløseligere i Viinaand end i Vand, giver med de fleste Syrer tungtopløselige Salte, og antager ved Salpetersyrens Indvirkning en grønlig Farve. Det har samme Grundbestanddele, som Plantematerierne i Almindelighed, og hører altsaa til samme Klasse som Æskene i Opium, Røvekagen, Stramonium o. s. s. Dog udmærker det sig fra alle hine, ved sin Skarphed.

Kort efter berettede *Samme* ogsaa Selskabet, at *Studiosus*, nu *Doctor Forchhammer* havde opdaget et lignende skarpt Æsk i det saakaldede spanske Peber, eller Frugtén af *capsicum annuum*. Endskjønt dette har Skarphed fælles med det foregaaende, udmærket det sig dog derfra ved sin større Opløselighed i Vand, ved sin Evne til at mætte mere Syre, og ved de Salte det danner.

Samme Medlem har ogsaa foreviist Selskabet en Prøve af den ved *Doctor Forchhammer* opdagede Mangansyre, der er sammensat af 100 Dele Mangan og 128 Dele Ilt, er karminrød, tilintetgjør Planterfarverne, og danner med Æskene røde Salte.

Endeligen har *samme Medlem* forelagt Selskabet Beretningen over den anden Undersøgelsesreise, som han i Selskab med Justitsraad *Esmarch* og *Doctor Forchhammer* efter kongelig Befaling har udført paa Bornholm. Foruden den Bekræftelse de herved fandt for de Bestemmelser de paa den tidligere Reise gjorde, have de haft Leilighed til at udvide vor Kundskab om denne mærkværdige Öe. I Öens Urbjerg have de fundet Grönstenen saare udbredt, og af samtidig Dannelse med Gneusen. I Selskab med denne Udvikling forekommer ogsaa Magnetjernsteen, der paa mange Steder ganske synes at fortrænge Hornbländen af Grönstenen. Paa et Sted finder man i Grönsteenlaget, saavel ædel som almindelig Serpentin, der indeholde Kali og smelte let for Blæseröret. Indsprængt deri forekommer bladig Pehnit og Kobberkies, saa at den nærmer sig van *Buchs* Gabbro. I Overgangsbjerget gjorde de den Bemærkning, at Leerskiferen kun der gaer over i Alunskifer, hvor man tillige finder Kalksteen. Dette gav dem Anledning til at söge og finde Alunskifer under Li-

mensgadens Kalksteen, hvor et Alunværks Anlæg vilde være meest beleiligt. Alunskiferen prøvedes, og dens Brugbarhed fandtes bekræftet. Steenkulegnen fandt de paa mange Steder dækket af en hårdnet Mærgel, hvori Flintesteen forekom, og af en grøn Gruus, der ogsaa fandtes indsprængt i Mergelen. Disse to Materier bærer unægteligen til Kridtformationen, og lader formode at de Sand- og Leerlag, som dække det Övrige, ligeledes hörer dertil. Det er under denne Kridtformation at Steenkullene ligge. Det samme Forhold finder Sted ved *Lüttich*, *Arras* og flere Steder i det nordostlige Frankrig. Ved de Sammenligninger deres lange Ophold paa Bornholm tillod dem at anstille, bragtes de til den almindelige Bemærkning over Öen, at al Agerjorden paa den nordostlige Side af Landets höie Ryg er opfyldt med Brudstykker, der henhörer til samme Skiferformation, som nu udgjör Landets Sydegn, og at derimod al Agerjord paa Vestkysten er opfyldt med Brudstykker af Kridtformationen. Tænker man sig nu Bornholm fortsat paa den ene Side til Rygen, paa den anden til det svenske Fastland, saa deles derved Östersöen i to store Afdelelninger, af hvilke den östligere for störste Delen er begrundset af Skiferformation, den vestligere af Kridtformation. Et stort Udbrud synes at have opslugt en Deel af Landet, og forenet to, maaskee endog flere Indsöer til een. Denne Mening strider mod en af mange skarpsindige Mænd antagen Mening, hvorefter Östersöen skulde være dannet ved et Indbrud; men Forf. bemærker at Östersöen aabenbar modtager mere Vand end den kan uddunste, saa at den altid, som Indsöe, maatte staae höiere end nu, da den har Afløb; hvilken Grund synes at være mathematisk afgjörende. Den Omvæltning hvorom her handles, maa i Övrigt være gammel, og Antagelsen af en

saadan staaer ikke i Modsigelse med andre Phænomener, der maaeskee tale for en nyere Strömning i modsat Retning.

Philosophisk Classe.

Dr. Theol. og Ridder *Mynster* har forelagt Selskabet en Udvikling af Begrebet Tro:

Efter at have berört nogle, især nyere, Forestillinger om Troens Natur og Væsen, søger Forfatteren i Særdeleshed at bestemme dens Forhold til Viden. Der er bekiendt, at efter nogle Philosophers Mening staaer Tro under Viden, efter Andres maa hiin derimod sættes langt over denne. Ved at fastsætte denne Rang-Orden have de Fleste forestilt sig, at Tro og Viden maatte ligge i samme Række, og at Troen i Grunden kun er en ufuldkommen Viden, saa at, efter de Førstes Mening, Troen maa ophøre, hvor fuldstændig Videnskab er erhvervet, efter de Sidstes, Troen først begynder i de Regioner, hvor Videnskaben ikke formaaer at stige op. Forfatteren søger derimod at vise at Troen ikke er Videnskaben under- eller overordnet, men sideordnet, og at, skjönt den, der har Videnskab, har et stort Fortrin for den Uvidenskabelige, saa maa dog ogsaa Hiin vedblive at troe, hvad han veed; og skjönt Videnskaben ikke har trængt, og aldrig vil trænge hen til det Maal, hvorhen Troen naaer, saa kan og skal dog Videnskaben sysselsætte sig med Troens Gjenstande, og denne begynder derfor ikke først, hvor Videnskaben slipper.

Al Videnskab grunder sig paa Sandheder, som ikke findes ved Deduction eller Slutning, men ere umiddelbar visse, og ved sin hele videre Forskning veiledes Videnskaben af en umiddelbar Erkiendelse,

som er tidligere, mere levende og omfattende, end Videnskabens; og af hvilken ogsaa den Uvidenskabelige kan være i Besiddelse. Denne umiddelbare Erkiendelse er enten Tro eller Beskuelse, thi disse forhold sig saaledes til hinanden, at hvor der er Beskuelse, der er ikke mere Tro, efterdi hiin er en Erkjendelse af samme Art som denne, men klarere og fuldkomnere.

Herefter prøver Forfatteren, hvorvidt man med *Hume* og *Jacobi* kan anvende Ordet Tro paa Erkiendelsen af sandselige Gjendstande, og hvorvidt Mennesket kan siges at have en beskuende Erkiendelse af sig selv og af det høieste Væsen. Han søger dernæst at besvare det Spørgsmaal, hvilken Evne det er, der sætter Mennesket i Stand til at troe. Som en saadan Evne kan alene Fornuften antages, og naar man siger, at Troen boer i Hjertet, Sindet, Følelsen, siger man, saafremt man ellers forstaaer sig selv, intet Forskielligt herfra. Thi Fornuften er ikke en Evne til at slutte, men til at fornemme, den er, i subjectiv Betydning, som de grundigste Tænkere have forklaret den, Receptivitet, Sands for det Oversandselige.

Endnu vises Forstandens Forhold til Troen, og Resultatet af Undersøgelserne bliver dette, at den tillidsfulde Overbeviisning, som fremkommer, naar Sandheden er kommen til Menneskets Inderste, og er optagen deri, kalde vi *Tro*; og denne Tro vil være desto re-
nere, fastere, mere levende, jo mere *Fornuften* hersker i Mennesket; den vil være desto klarere og mere beredt til at møde Modstandernes Angreb, jo mere *Forstanden* er udviklet.

Historisk Classe.

Etatsraad *Engelstoft* har leveret Fortsættelsen af sin i sidste Oversigt S. 21 f. ommeldte historiske Beretning om de Begivenheder, som foregik i Skandinavien i Tidsrummet fra *Christophers* af Bayerns Død indtil 1453, især med Hensyn til Norge. I denne Deel af Beretningen fortælles først *Carl Knudsens* Forberedelser til et Tog ind i Norge, hans Intriguer i dette Rige, hans Ankomst der, Kroning i Tronhiem, Foranstaltninger sammesteds og Tilbagetog over Fjeldene; dernæst fremstilles den Forandring i Tingene, som havde til Følge, at *Carl* frasagde sig Norges Krone, at det norske Folk protesterede mod alt det Skete, at *Christian I*, erkiendt af alle Parter, blev kronet i Tronhiem og en evig Forening mellem Norge og Danmark indgaaet. Forf. har, i Overeensstemmelse med de af ham i Afhandlingens Indledning erklærede Grundsætninger, bygget sin Fremstilling allene paa Facta, for det meste paa autentiske Actstykker. En mærkelig Epoche i den skandinaviske Historie er derved bleven sat i et klarere og fuldstændigere Lys.

Professor *P. E. Müller* forelagde Selskabet Resultater af en Afhandling om Snorres Kilder og disses Troværdighed. Ved at gennemgaae hver enkelt Deel af Snorres Kongekrønike, og sammenligne denne med alle de øvrige islandske trykte og haandskrevne Mindesmærker havde han søgt at bestemme, hvilke skrevne Hjælpemidler Snorre havde benyttet, og hvad Paalidelighed disse havde. Med Hensyn til Snorre selv, var han kommet til det Resultat, at man uegentligen kunde kalde ham Forfatter af det historiske Værk, som hidtil almindeligen er bleven ham tilskrevet. Han havde hverken selv sam-

let det historiske Stof, eller meddeelt dette en ny Form. Flere til hans Tid nedskrevne vidtløftige Fortællinger om de norske Kongers Bedrifter, havde han taget for sig, udslettet en Deel deri, tilføiet hist og her et Par Linier, samt nogle flere Stropher af bekjendte Sange, end der allerede fandtes i Haandskrifterne, og som Indledning til det Hele sat foran sin historisk Auskuelse af de eddaiske Myther. Hans Afskrivere havde derpaa efter de af ham rettede Haandskrifter udskrevet denne Kongekrönike, der for saa vidt med Föie bærer Snorros Navn, som han af Iver for de gamle Minder havde med Kritik og Smag foranstaltet den hele Samling.

Ordbogscommissionen.

Af Ordbogen er i afvigte Forsamlingsaar udkommen Bogstaverne *L* og *M*, og dermed et Bind slutret. Paa Fortsættelsen arbeides med uafbrudt Iver.

Landmaalingscommissionen.

Efter at Selskabet i sit værdige Medlem Etatsraad og Ridder *Wolf* havde tabt et Medlem af Landmaalingscommissionen, og hertil endnu kom at Hr. Admiral *Löwenörn* formedelst andre Forretninger og Hr. Professor *Degen*, for sin Bopæls Afstand fra Byen maatte fratræde den; bestemtes at Commissionen herefter skulde bestaae af 3 Mænd, nemlig de to endnu vedblevne Medlemmer, og Hr. Professor *Thune*.

Opmaalt ved de geographiske Landmaalere er i forrige Aar 16½ □ Mile.

Priisopgaver.

I Anledning af de Priisspørgsmaal, hvis Besvarelse skulde indsendes inden Udløbet af Aaret 1819 var intet Skrift indløbet til Selskabet.

Fra den mathematiske Classe.

Almindeligen at afbilde en given Flade saaledes paa en anden given Flade, at Billedet bliver i de mindste Dele ligedannet med Originalen.

Generaliter superficiem datam in alia superficie ita exprimere, ut partes etiam minimæ imaginis archetypo fiant similes.

Selskabet forlænger desuden Indsendelsesterminen, der var udløben med Aaret 1819, indtil Udløbet af 1820 for følgende Opgave.

Er Magnetnaalens Inclination og Intensitet underkastet saadanne daglige Variationer som Declinationen? have de ogsaa længere Perioder ligesom denne, og kan man bestemme disses Grændser?

Num inclinatio et vis acus magneticæ iisdem, quibus declinatio, diurnis variationibus sunt subjectæ? num etiam longiores, ut declinatio, habent circuitus? num denique has variationes certis finibus circumscribere possumus.

Fra den physiske Classe.

Da Metalblandingernes Tæthed, Sammenhængskraft og Smeltelighed ikke kan beregnes, efter nogen bekjendt Lov, af de Metalleres Egenskaber, hvoraf de ere sammensatte, saa udsætter Selskabet sin sædvanlige Præmie for det bedste samme inden næste Aars Udløb

tilstillede Arbeide, hvorved vore Kundskaber om denne Gjenstand bringes et mærkeligt Skridt videre.

Cum circa mixturas metallorum nulla adhuc constet lex, juxta quam eorum densitas et cohesio, ut etiam temperatura caloris qua liquefiant, ex metallis componentibus deduci et computari queant, societas præmium solitum auctori promittit, qui ante finem anni proximi disquisitionem ipsi obtulerit, quæ nostram hujus rei scientiam insigniter locupletet.

Det er bekjendt, at der, saavel i vore Törvmoser som i den saakaldte islandske Surturbrand, findes Spor af Vegetabilier, som for nærværende Tid ikke ere vildvoxende i disse Lande. Saaledes f. Ex. i Surturbranden Bladaftryk af Træer, som synes at henhøre til Poppe-Slægten, og i Törven Stammer af Naaetræer. Imidlertid er denne Sag, som kunde lede til interressante Undersøgelser om Klimatets Forandring o. s. v., ikke endnu nøie undersøgt.

Selskabet udsætter derfor sin sædvanlige Præmie dobbelt for den bedste, inden Enden af Aaret 1822 indsendte Afhandling, som oplyser:

- 1) Hvilke ere de Vegetabilier hvoraf man, i de danske Provindser finder deels fossile Spor, deels i Törven eller paa andre Maader ved Naturrevolutioner gjemte Levninger, og som nu ikke ere vildvoxende i de Egne hvor hine findes?
- 2) Hvorvidt kan man deraf slutte sig til Klimatets Forandring i disse Lande?
- 3) Finde de Resultater, som Undersøgelsen af No. 1. kunde lede til, nogen Hjemmel i Historien, Sagn o. s. v.

Constat in turfa sic dicta, nec non in Islandico surturbrand vestigia inveniri vegetabilium, quæ nunc sine cultura in regionibus ditionis Danicæ non crescant. In surturbrand v. c. imagines foliorum occurrunt, quæ ad genus populi referenda esse videntur, et in locis turfam continentibus trunci arborum aquifoliarum reperiuntur. Quæ res, quamquam ad investigationes scientiæ utiles circa temperiei in his regionibus mutationem ducere possit, nondum debita cura examinata est. Societas igitur duplici præmio tractatum ornabit ante finem anni 1822 ipsi oblatum, quo optime efficiatur.

- 1) Quænum sint vegetabilia, quorum in regionibus imperio danico subiecta aut vestigia occurrant fossilia, aut reliquæ conserventur, sive in turfa sive in aliis corporibus inter antiquas naturæ commutationes formati, sed quæ nunc, in regionibus, ubi hæc eorum monumenta reperiuntur, sponte non crescant?
- 2) Quatenus ex his aliquid deducere possimus circa temperiei commutationes in his regionibus?
- 3) An ea, quæ docuerint investigationes prima quæstione commendatæ, aliquid in historia, traditionibus &c. firmamenti consequi possint?

Fra den historiske Classe.

Den Historiske Classe udsatte Aar 1816 en Priis angaaende det Friisiske Sprog. Spørgsmaalet blev, skjönt Terminen nogle Maaneder forlængedes, ubesvaret. Men da Gjenstanden er vigtig og da det maa befrygtes, at de faa endnu tilværende Levninger af dette Sprog om kort Tid ganske vil tabes, saa har Classen troet atter at burde udsætte følgende Priisopgave:

Selskabet ønsker, at der efter en foreløbig Undersøgelse om det frisiske Sprogs Slægtskab med de övrige den germaniske Sprog-
 races Dialecter og sammes Oplysning af de vigtigste Mindesmærker i
 samme Sprog, maa vises og forklares, hvorfra og naar dette Sprog
 trængde ind i den cimbriske Halvöe, hvilke Dele deraf det efter-
 haanden indtog, og hvorvidt det udbredte sig; af hvilke Aarsager
 og i hvilken Tidsfølge det indskrænkedes til snævrere Grændser,
 eller begyndte at gaae af Brug og siden meer og meer at tabe sig,
 hvilke de mærkeligste Minder ere, som det har efterladt sig i Vær-
 ker, Menneskers og Steders Navne m. m. og hvilke Levninger af
 Sproget der endnu ere tilbage i samme Egne.

*Proposuerat Classis Historica anno 1816 thema de linguæ Frisicæ
 ratione. Quæstio nullum habuit commentatorem; licet tempus aliquot
 mentes ultra terminum constitutum ampliaretur. Cum vero res ipsa ad
 disquirendum gravis sit cumque sit periculum, ne pauca, quæ supersunt
 istius linguæ reliquiæ, brevi prorsus evanescant, rursus proponendum
 censet Societas sequens thema.*

*Desiderat Societas; ut, explanata linguæ Frisicæ cum cæteris Syn-
 glothiæ germanicæ dialectis necessitudine, eademque ex potissimis ejusdem
 linguæ monumentis illustrata, ostendatur, unde et quo tempore hæc lin-
 gua in Chersonesum Cimbricam penetraverit, quas ejus partes sensim
 complexa et quo usque progressa sit; quibus causis et qua temporis suc-
 cessione ad fines angustiores redacta aut usu limitata sit, et tandem exo-
 lescere coeperit; quænam in monumentis, locorum hominumque nominibus
 &c. notabiliora sui testimonia reliquerit et quænam ejus vestigia ibi
 adhuc supersint.*

Fra den philosophiske Classe.

Da der paa den for tre Aar siden fremsatte Opgave, angaaende Grundsætningerne for Historiens Philosophie, ikke indkom nogen fyldestgjørende Besvarelse, indbyder Selskabet, opfordret ved Gjenstandens Vigtighed, til at løse den følgende Opgave af samme Indhold:

At opsøge Kilden, hvoraf Historiens Philosophie bör udledes, bestemme Begrebet om denne Videnskab og udvikle dens Grundsætninger samt Methoden i dens Udførelse; saaledes, at den forlangte Undersøgelse kunde indeholde en Forberedelse til Historiens Philosophie, og at dennes Forhold til Menneskehedens almindelige Historie, til hvilken nogle Forsøg ere gjorte, tillige oplyses.

Cum ad quæstionem de principiis philosophiæ historiæ, tribus abhinc annis propositam: nulla, quæ votis societatis satisfecerit, responsio oblata fuerit, gravitate rei mota societas ad sequentem ejusdem argumenti quæstionem solvendam invitat:

Disquiratur fons, ex quo philosophia historiæ deducenda sit, Constituaturs notio hujus scientiæ, explicenturque principia ejusdem, nec non methodus, quæ in ea pertractanda adhiberi possit, adeo ut prolegomena philosophiæ historiæ quodammodo sistantur, simulque relatio inter hanc et generalem, quam tentarunt nonnulli historiam generis humani, sive quam vocant, humanitatis, exponatur.

Et overordentligt Priiispørgsmaal, henhørende til den physiske Classe.

Selskabets nu afdøde Æresmedlem, Hs. Høigrevelige Excel. Grev *J. G. Moltke*, Geheime - Statsminister, Cantsler ved de kongelige

Ordener, Ridder af Elefanten, o. s. v. har udsat en Pris af 550 Rbdlr. N. V. for følgende Spørgsmaal:

Hvilke Overgangs bjerge findes der i Norge?

Man maae angive Stederne, hvor de forekomme, om de blot findes i Christiania Stift, som Hr. von Buch og Hausmann foregive, eller ogsaa paa andre Steder; man maae bestemme, i hvilken Orden de ligge paa hinanden; og om de overalt findes i en og samme Orden; hvilke Leier af Steen og Metaller, der forekomme i samme, hvilke Forsteninger de indeholde, paa hvilke Grundbjerge de hvile og om de have ligeformig eller afvigende Leiening med samme, og endeligen, om de bedækkes med en Steenaart af Flötsbjerge. Til Sagens Oplysning maatre med Svaret indsendes tydelige Prøver af Steenarterne i disse Overgangs bjerge.

Quæ saxa ad montes ordinis secundi seu transitorios (Overgangs bjerge) pertinentia in Norvegia reperiuntur?

Determinentur loca, in quibus illa saxa occurrunt; an tantum modo in dioecesi Aggerhusiensi reperiantur, ut contendunt celeberrimi von Buch et Hausman, an simul in reliquis regni partibus; explicetur, quo ordine et an uno eodemque ordine ista saxa ubique reperiantur; quæ strata sive lapidum sive metallorum iis subjecta sint, quas petrefactiones includant, cui montium primævorum sive æqualiter et parallele sive alio situ superimposita sint, denique an saxo quodam tertiæ ætatis, quasi tegmine, instructa sint. Ad hanc rem illustrandam exhibeantur exemplaria selecta saxorum, de quibus heic quæritur.

For det Thottske Legat.

Da Danmark og Hertugdømmene endnu have en meget betydelig Mængde udyrket Land, og een af de store Hindringer for dette Lands Opdyrkning, er Mangel paa Foder, især i Begyndelsen, saa udsættes en Præmie af 100 Rbd. r. S.

For den bedste Anviisning til, hvorledes denne Mangel bedst kan gaaes imøde, især ønsker man en paa Erfaring grundet Underretning, om hvorvidt Boghvede, Spergel eller Rug, brugt som Foderplanter, hertil kunde være tjenlig; og hvorledes disse Planter behandles til denne Hensigt. Tillige ønsker Selskabet undersøgt, under hvilke Omstændigheder Boghveden eller dens Kjerne maatte være skadelig for Qvæget.

Cum in Dania eique connexis ducatus multæ existent terræ incultæ, culturæ autem earum impedimentis, præcipue initio, pabuli penuria sit adnumeranda, societas præmio centum thalerorum argenteorum auctorem remunerabitur, qui docebit;

Quomodo huic penuriæ optime occurrî queat; desideratur imprimis, ut experientia duce ostendat, quatenus Polygonum fagopyrum. Spergula arvensis vel Secale cereale, tamquam pabulum adhibita, huic usui inservire possint, nec non quomodo tractandæ sint hæc plantæ, ut isti consilio optime respondeant. Desideratur præterea, ut examinetur, quibus sub conditionibus fagopyrum vel ejus grana pecoribus noceant.

For det Classenske Legat.

Ikke allene Danmarks Litteratur, men overalt den hele oeconomiske Litteratur, fattes endnu en fuldstændig Anviisning til et godt

indrettet Parkefiskerie, eller til Fiskes Opdræt m. v. i Damme. Endskjøndt vi have her i Landet, fornemmelig i Sjælland og Holsteen adskillige vel indrettede Parkefiskerier, saa er endnu den fordeelagtigste Indretning deraf ikke ret bekjendt, og dens Vigtighed ikke indseet.

Da saadanne Fiskerier paa mange Steder her i Landet kunne anlægges, og da de ville indbringe største Nytte, saa udsættes en Præmie af 100 Rbd. r. S.

For en paa Erfaring bygget Anviisning til Parkfiskerie; eller et ordentlig Fisker-Anlæg i flere i Forbindelse staaende Damme, besatte med flere forskjellige Arter af Fiske. Ved Anviisningen maatte især tages Hensigt til saadanne Anlæg, som kunde udføres af hele Byer eller Sogne i Forening.

Non modo in litteratura danica, sed in tota litteratura oeconomica solida desideratur institutio rei piscinariæ, vel cura piscium in piscines. Quamquam apud nos, præcipue in Sialandia et Holsatia plures extant piscinæ bene institutæ, optima tamen hujus rei institutio nondum satis nota, nec ejus momentum satis perspectum videtur.

Cum multa sint apud nos loca ad talem piscatum apta, cumque multum commodi inde duci posset, præmium centum thalerorum argenteorum proponitur, ab eo reportandum, qui societati dissertationem obtulerit, qua

Duce experientia ostendatur ratio piscatus et curæ piscium in piscinis rite connexis, et diverso piscium genere repletis. Præcipue ratio erit habenda piscinarum, quæ a pagi vel parocchiæ habitatoribus communiter institui possent.

Besvarelserne af disse Spørgsmaal kunne være affattede i det latinske, franske, engelske, tydske, svenske eller danske Sprog. Afhandlingerne beregnes ikke med Forfatterens Navn, men med et Motto, og ledsages med en forsegleet Seddel, der indeholder Forfatterens Navn, Stand og Bopæl, og som bærer samme Motto. Selskabets i de danske Stater boende Medlemmer deeltage ikke i Prissænkningen. Belønningen for den fyldestgjørende Besvarelse af et af de fremsatte Spørgsmaal, for hvilken ingen anden Priis er nævnt, er Selskabets Guldmedaille, af 50 danske Ducaters Værdie.

Priisskrivterne indsendes inden Udgangen af December 1821 til Selskabets Secretair *H. C. Ørsted*, Professor og Ridder af Dannebrog.

Kjöbenhavn, 1820.

Trykt hos *Hartvig Friderich Popp*.